III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

558. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU – INTERACTIO, 24. 2. 2021–25. 2. 2021

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Akční plán pro spravedlivé a jednoduché zdaněni podporující strategii oživení

[COM(2020) 312 final]

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Řádná daňová správa v EU i mimo ni

[COM(2020) 313 final]

Návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní

[COM(2020) 314 final – 2020/0148 (CNS)]

(2021/C 155/02)

Zpravodaj: **Krister ANDERSSON**

Spoluzpravodaj: **Javier DOZ ORRIT**

Žádost o vypracování stanoviska	Rada Evropské unie, 28. 7. 2020
	Evropská komise, 12. 8. 2020
Právní základ	články 113 a 115 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato v sekci	12. 2. 2021
Přijato na plenárním zasedání	24. 2. 2021
Plenární zasedání č.	558
Výsledek hlasování	220/0/7
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. **Závěry a doporučení**

1.1 EHSV obecně podporuje legislativní návrhy Komise a oceňuje jejich koordinaci s celosvětovými jednáními vedenými na úrovni OECD / inkluzivního rámce s cílem dosáhnout celosvětové dohody.

1.2 EHSV souhlasí s přístupem Komise, že řádná daňová správa – základ spravedlivého zdanění – vyžaduje daňovou transparentnost prostřednictvím výměny informací mezi správci daně, spravedlivou daňovou soutěž, neexistenci škodlivých daňových opatření, účinnější daňová opatření a uplatňování mezinárodně dohodnutých pravidel.

1.3 EHSV dále souhlasí s názorem Komise, že daňová soutěž není sama o sobě problémem ([1]). Současně panují obavy ohledně existence nekalé daňové soutěže v EU, která podněcuje vyhýbání se daňovým povinnostem. Výbor je přesvědčen, že účinná měnová unie vyžaduje jednotnou fiskální politiku a soudržnost mezi fiskálními předpisy jejích členů.

1.4 EHSV podporuje iniciativu Komise v otázce přezkumu kodexu chování a oceňuje skutečnost, že návrh Komise náležitě zohledňuje práci OECD a význam přijetí mezinárodně dohodnutých norem, zejména pokud se jedná o globální zásady směřující k minimální účinné sazbě daně z příjmů právnických osob.

1.5 EHSV se domnívá, že informace o výsledku a úspěších kodexu chování by měly být aktualizovány pravidelněji a měly by být veřejně přístupné občanské společnosti v souladu s cílem Komise, aby konkrétní činnost v souvislosti s kodexem i její výsledky byly transparentnější.

1.6 EHSV podporuje rozhodnutí Komise provést legislativní zásah zaměřený na posílení spolupráce mezi správci daně a větší harmonizaci procedurálních předpisů na celém vnitřním trhu.

1.7 EHSV souhlasí s názorem Komise, že daňové podvody a úniky zůstávají i nadále hrozbou pro veřejné finance, zvláště v dobách krize, jak jasně ukazují nejnovější odhady Komise. Ztráta příjmů v EU z důvodu mezinárodních daňových úniků ze strany jednotlivců – zahrnující daň z příjmu fyzických osob, daně z kapitálových příjmů a majetkové a dědické daně – byla v jejím nejaktuálnějším odhadu stanovena na 46 miliard EUR. Výpadek příjmů z DPH je odhadován na přibližně 140 miliard EUR, z čehož asi 50 miliard EUR souvisí s přeshraničními podvody ([2]).

1.8 EHSV bere na vědomí snížení odhadovaného výpadku ([3]) z důvodu vyhýbání se dani z příjmů právnických osob na zhruba 35 miliard EUR za rok (podle několika odhadů) oproti dříve odhadovaným 50–70 miliardám EUR (podle odhadu Komise) před přijetím opatření proti erozi základu daně a přesouvání zisku (BEPS) a také Komisí popisovanou korelaci mezi tímto zlepšením a legislativním úsilím předchozí Komise zaměřeným na boj proti vyhýbání se daňovým povinnostem ([4]). Nicméně tato otázka zůstává i nadále důvodem ke znepokojení v situaci, kdy jsou veřejné výdaje na udržení ekonomiky a podporu společnosti tak důležité.

1.9 Účinnosti nelze dosáhnout bez intenzivního boje proti daňovým trestným činům a daňovým únikům, který se musí zlepšit díky posílené správní spolupráci a lépe harmonizovanému právnímu rámci. Fiskální rámec nelze vnímat jako spravedlivý, pokud v některých členských státech existují způsoby, jak jej snadno obejít, což odrazuje ostatní a má za následek neúčinnost.

1.10 S ohledem na komplikovanou situaci, kterou v současné době vytváří 27 různých daňových systémů, a s přihlédnutím k tomu, jak taková mnohostrannost modelů vytváří zátěž pro podniky i jednotlivce, kteří působí přeshraničně, EHSV – při respektování daňové suverenity – vyzývá členské státy, aby harmonizovaly požadavky na oznamování daní a zlepšily spolupráci mezi správci daně.

([1]) „[Kodex chování vychází] z toho, že ačkoliv daňová soutěž mezi zeměmi není sama o sobě problematická, musejí existovat společné zásady ohledně míry, do jaké mohou země používat své daňové režimy a politiky k lákání podniků a zisků. Obzvlášť důležité je to na jednotném trhu, kde svobody zakotvené ve Smlouvě zvyšují mobilitu zisků a investic.“ (COM(2020) 313 final, s. 3).

([2]) Viz také: Výpadek příjmů z DPH: Země EU v roce 2018 přišly o příjmy z DPH ve výši 140 miliard EUR, přičemž v roce 2020 se tento výpadek může v důsledku koronaviru ještě zvýšit (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_1579).

([3]) COM(2020) 312 final, s. 5. Existují i jiné odhady – například Evropský parlament odhadoval ztráty z důvodu finanční trestné činnosti, daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem na 190 miliard EUR. Na základě komplexní práce OECD ve zprávě o erozi základu daně a přesouvání zisku (BEPS) – opatření č. 11 – se celkové ztráty příjmů před přijetím jakéhokoli opatření proti BEPS odhadovaly na přibližně 100–240 miliard USD neboli 0,35 % celosvětového HDP. Evropská komise odhadovala, že zhruba 50–70 miliard EUR bylo možné přičíst EU – předtím, než se členské státy dohodly na směrnicích I a II proti vyhýbání se daňovým povinnostem.

([4]) Komise vydala během svého předchozího pětiletého období 20 významných legislativních návrhů.

1.11 Uvedených 25 opatření plánovaných Komisí působí rozumně. Většina z nich souvisí s DPH, což je vzhledem k vysokým ztrátám příjmů v této oblasti vhodné. Jsou však popsána velmi stručně a v současné chvíli je stále obtížné plně posoudit konkrétní dopad takových opatření na každodenní operabilitu evropských občanů a podniků.

1.12 Je velmi vítáno přijetí jednotné registrace k DPH. Jde o důležitý krok směrem k vytvoření prohloubeného jednotného trhu a snižování nejistoty a nákladů u přeshraničních operací.

1.13 EHSV vítá návrh Evropské komise na modernizaci a harmonizaci požadavků na oznamování DPH prostřednictvím většího využívání oznamování na základě transakcí (v reálném čase) a elektronické fakturace.

1.14 EHSV také vítá přezkum toho, zda by DPH měla být vybírána z finančních služeb. Je nutné důkladné posouzení dopadů, mimo jiné pokud jde o uplatňování DPH u finančních služeb v zemích mimo EU.

1.15 EHSV podporuje iniciativu Komise týkající se zavedení „rámce spolupráce EU pro dodržování předpisů“, založeného na větší důvěře a spolupráci mezi různými správci daně za účelem řešení přeshraničních daňových záležitostí týkajících se právnických osob. Je důležité, aby v tomto rámci bylo malým a středním podnikům poskytováno stejné zacházení jako větším podnikům. Výbor bere na vědomí, že pro malé a střední podniky představuje dodržování povinností výrazně vyšší zátěž než pro velké nadnárodní firmy, a naléhavě vyzývá Komisi, aby podnikla kroky s cílem tuto zátěž malých a středních podniků snížit.

1.16 EHSV považuje za zásadní otázku vrácení daně, a to zejména v časech krize, jako je ta současná, která s sebou přináší velké riziko, co se týče nedostatečné likvidity pro jednotlivce i podniky.

1.17 EHSV naléhavě vyzývá Komisi, aby posoudila, jak lze zavést jednodušší a harmonizovanější mechanismus odpuštění nedobytných dluhů v souvislosti s DPH. Tento mechanismus by měl zajistit, aby DPH, kterou podniky nebyly schopny vybrat od svých zákazníků, ale již ji odvedly správcům daně, mohly tyto podniky od správců daně požadovat rychle a včasně zpět.

1.18 EHSV považuje za velmi důležité, aby existovaly jednoznačné a na mezinárodní úrovni soudržné předpisy v oblasti daní a zaměstnanosti, pokud jde o digitální platformy. EHSV podporuje snahu zvýšit transparentnost digitálních platforem, aby se zabránilo nejednotným prohlášením o příjmech, která představují vysoké riziko z hlediska daňových úniků. Požadavky na oznamování a daňové formuláře by měly být ve všech členských státech stejné.

1.19 EHSV zdůrazňuje, že společné audity, které jsou v zásadě užitečným a účinným nástrojem, by měly být prováděny při dodržení práv daňových poplatníků, zejména Listiny základních práv Evropské unie, především pokud se jedná o práva na obhajobu a předvídatelnost procesních i hmotných pravidel, která se jich týkají, a o postup správců daně pověřených stíháním při shromažďování důkazů pro možné sankce.

1.20 Třebaže došlo k pokroku v chování zemí a jurisdikcí, které byly z hlediska daní na seznamu těch, které nespolupracují, celkový objem peněz, jež byly předmětem zpronevěření, úniku, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz, je i nadále tak vysoký, že je nutné úsilí zintenzivnit.

1.21 EHSV přijímá stanovisko Komise, že je na čase revidovat zařazování na seznam a zabývat se tím, jak by mohlo být účinnější a spravedlivější, a to i s přihlédnutím k novým výzvám globální digitalizované ekonomiky. EHSV také podporuje kritérium Komise, aby konkrétní jurisdikce s nízkou kapacitou a nízkým rizikem měly v případě, že jsou nebo by mohly být zařazeny na seznam, možnost v přiměřené lhůtě své standardy řádné daňové správy a transparentnosti zlepšit.

1.22 EHSV navrhuje ([5]) podpořit evropský pakt pro účinný boj proti daňovým podvodům a daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz. EHSV vyzývá Evropskou komisi, aby podnítila vznik politické iniciativy, do které by se zapojily vlády členských států a ostatní evropské instituce při dosahování tohoto cíle a která by podporovala potřebnou shodu a umožnila zapojení občanské společnosti. Spolupráce mezi členskými státy by měla být hlavním pilířem paktu.

1.23 EHSV zdůrazňuje, že spolupráce mezi organizacemi občanské společnosti obecně by mohla přispět ke zvýšení povědomí ohledně ekologických daní a přispět k rozvoji vytvářením spravedlivějších a udržitelnějších společností v rozvojových a rozvinutých zemích.

1.24 EHSV vyzývá Komisi, aby i nadále vyhodnocovala účinnost předchozích směrnic o správní spolupráci.

2. **Souvislosti a návrhy Komise**

2.1 *Souvislosti*

2.1.1 Dosažení spravedlivého a účinného zdanění je jedním z hlavních cílů Komise ([6]) v současném funkčním období. Tento cíl je ještě strategičtější v návaznosti na krizi COVID-19. Daňové předpisy jsou podle Smlouvy odpovědností členských států. Členské státy se však mohou dohodnout na přijetí směrnic a předpisů, jimiž by se posílilo fungování vnitřního trhu. Účinná měnová unie vyžaduje jednotnou fiskální politiku a soudržnost mezi fiskálními předpisy jejích členů.

2.1.2 Propuknutí pandemie COVID-19 narušilo ekonomiky napříč celým vnitřním trhem. Navíc se EU s touto krizí vyvolanou COVID-19 potýká v přelomové době vyznačující se výzvami v oblasti životního prostředí, soustavnými digitálními inovacemi a rostoucí nerovností mezi občany. Členské státy a evropské orgány proto musí přijít s bezprecedentní reakcí s využitím veškerých dostupných zdrojů a nástrojů.

2.1.3 Návrhy Komise ([7]) mají za cíl jak koncipování odpovídající reakce na krizi COVID-19, tak řízení přechodu k ekologičtějšímu a více digitálnímu scénáři, a to v souladu se zásadami sociálně tržního hospodářství zakotvenými ve Smlouvách.

2.1.4 Spravedlivé a účinné zdanění hraje v tomto ohledu důležitou úlohu. Účinná reakce na významné změny vyvolané krizí z velké části závisí na možnosti podniků pokračovat v domácím i přeshraničním obchodu, rovných podmínkách podpořených účinným a jednoduchým daňovým systémem a na členských státech, které musí prostřednictvím spravedlivého zdanění občanů a podniků zajistit daňové výnosy potřebné k financování oživení. Pro účinné zvládnutí současných výzev je klíčový boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a únikům, jakož i podpora evropských podniků při zjednodušování a harmonizování jejich každodenní daňové administrativy ([8]).

2.1.5 Zdanění je také nástroj politiky určený k dosažení cíle klimatické neutrality do roku 2050 ([9]) i dalších environmentálních cílů Zelené dohody pro Evropu ([10]). Je proto nanejvýš důležité zajistit pro veřejné rozpočty odpovídající daňové příjmy, aby se podpořila ekologická transformace. Zároveň musí být v hospodářských politikách uznán nepříznivý demografický vývoj, kdy dochází ke stárnutí obyvatelstva.

([5]) Viz stanovisko EHSV k tématu *Boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz* (Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 6).

([6]) Politické směry pro příští Evropskou komisi, 2019–2024.

([7]) Viz COM(2020) 312 final, COM(2020) 313 final, COM(2020) 314 final.

([8]) Viz stanovisko EHSV k tématu *Boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz* (Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 6).

([9]) Viz COM(2020) 312 final. Viz také stanovisko EHSV k tématu *Mechanismy zdanění pro snížení emisí* CO_2 (Úř. věst. C 364, 28.10.2020, s. 21).

([10]) Viz COM(2019) 640 final.

2.1.6 Návrh Komise, v němž je stanoven akční plán pro účinnější a spravedlivější zdanění, je rozdělen na tři samostatné části. První z nich je sdělení, kterým se nastiňují opatření zaměřená na snížení překážek spojených se zdaněním pro podniky na jednotném trhu. Komise zejména usiluje o zjednodušení daní jakožto nástroj ke zlepšení podnikatelského prostředí. Druhou částí je legislativní návrh na revizi směrnice o správní spolupráci prostřednictvím automatické výměny informací mezi správci daně, která by měla umožnit náležité zdanění příjmů prodejců na digitálních platformách. Třetí částí je pak sdělení Komise o *řádné daňové správě v EU i mimo ni*, jehož cílem je zlepšení řádné správy v oblasti daní jak v domácích, tak ve vnějších jurisdikcích.

2.1.7 Komise konstatuje, že akční plán je součástí širšího a ambicióznějšího programu v oblasti daní pro EU, který bude v blízké budoucnosti zahrnovat iniciativy týkající se: i) ekologického zdanění; ii) reformy systému daně z příjmu právnických osob s cílem úpravy práv na zdanění s vytvářením hodnoty a stanovení minimální úrovně účinného zdanění zisků z podnikání; iii) doporučení, podle něhož by měly členské státy svou finanční podporu společnostem v EU podmiňovat neexistencí vazeb mezi těmito společnostmi a zeměmi a územími ([11]), jež figurují na unijním seznamu nespolupracujících zemí a území; iv) určení toho, jak mají být návrhy v oblasti zdanění přijaty řádným legislativním postupem podle článku 116 SFEU.

2.1.8 EHSV v četných stanoviscích vyjádřil svůj názor, že jsou nutná opatření ke zvýšení účinnosti jednotného trhu, navýšení vlastních zdrojů EU a zahájení diskuse o hlasování kvalifikovanou většinou v daňových záležitostech. EHSV nyní žádá, aby se, pokud jde o návrhy Komise v rámci balíčku týkajícího se spravedlivého a jednoduchého zdanění, jednalo co nejdříve.

2.2 *Akční plán pro spravedlivé a jednoduché zdanění*

2.2.1 Ve svém sdělení o zjednodušení daní představuje Komise nový přístup, který kombinuje opatření proti daňovým podvodům a únikům s opatřeními pro zjednodušení života daňových poplatníků. Plán obsahuje 25 opatření, jejichž realizace je postupně naplánována na další roky až do roku 2024 ([12]).

2.2.2 Byla naplánována specifická opatření s ohledem na povinnosti registrace (identifikace a registrace k DPH). Efektivní a účinná registrace je považována za klíčovou k zajištění toho, aby všichni daňoví poplatníci platili svůj spravedlivý podíl. Proto Komise navrhuje několik opatření za účelem zajištění účinného fungování a průběžné aktualizace databází obsahujících údaje daňových poplatníků. Za důležitou je považována také jednoduchost registrace, zejména pokud se daňoví poplatníci stěhují mezi členskými státy.

2.2.3 Další soubor specifických opatření je plánován v oblasti povinného oznamování. Oznamování ze strany daňových poplatníků musí být co nejefektivnější a založené na spolupráci se správci daně. Daňová přiznání by měla být jednoduchá, požadované údaje musí být omezeny na minimum a zpracovávány jednoduchými postupy prováděnými prostřednictvím digitálních jednotných elektronických služeb. Mnoho členských států v reakci na pandemii COVID-19 usnadnilo některé předpisy pro platby DPH.

2.2.4 Jsou očekávána další opatření, jež mají zajistit, aby se placení daní usnadnilo, konkrétně tím, že by se pro daňové poplatníky učinily dostupnými elektronické platební metody, například aplikace chytrých telefonů ([13]). Částka splatné daně by měla být od počátku správná, aby se pokud možno zamezilo zatěžujícím postupům vrácení daně. Pokud se očekává vrácení, měli by ho správci daně co nejrychleji řešit, aby se zabránilo tomu, že daňoví poplatníci budou mít problémy s peněžním tokem.

2.2.5 Primárním cílem akčního plánu Komise je poskytování právní jistoty daňovým poplatníkům, spolu s účinným řešením sporů, pokud nějaké vzniknou. Členské státy by měly sporům předcházet, a pokud spory vyvstanou, měly by je urychleně v rámci svého právního řádu a práva Evropské unie vyřešit.

([11]) Toto ustanovení se týká jurisdikcí uvedených v příloze I příslušných závěrů Rady. Seznam je pravidelně aktualizován: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tax-common-eu-list_en.

([12]) Tato opatření jsou uvedena v dokumentu COM(2020) 312 final.

([13]) Evropská komise (2018). Study on tax compliance costs for SMEs (Studie týkající se nákladů na dodržování daňových předpisů pro malé a střední podniky).

2.2.6 Komise považuje za důležité, aby existovala možnost případná nedorozumění napravit nebo vyjasnit, aby se zabránilo eskalaci sporu. Důraz je kladen na předcházení soudním řízením, spolu s rychlým vyřešením neurovnaných případů, aby se šetřil čas a peníze jak daňových poplatníků, tak správců daně. Některé zúčastněné strany již vyjádřily svůj zájem o další intervenci na úrovni EU, pokud jde o předcházení sporům a jejich řešení ([14]).

2.3 *Správní spolupráce mezi správci daně*

2.3.1 EU v posledních letech zaměřila své úsilí na boj proti daňovým podvodům, daňovým únikům a agresivnímu daňovému plánování a na zvýšení transparentnosti prostřednictvím odpovídající spolupráce mezi správci daně. Přestože došlo k významným zlepšením zejména v oblasti výměny informací, návrh Komise zdůrazňuje, že je třeba stávající ustanovení dále zlepšovat.

2.3.2 Zejména má Komise za cíl lépe čelit výzvám, které přináší digitalizace hospodářství, se zvláštním ohledem na digitální platformy, jejichž využívání správcům daní velmi ztěžuje sledovatelnost a odhalování uskutečnění zdanitelných plnění ([15]). Tento problém se prohlubuje tehdy, když jsou takové transakce prováděny s využitím digitálních platforem se sídlem v jiném členském státě nebo v jurisdikci mimo EU ([16]).

2.3.3 Zástupci provozovatelů digitálních platforem se podle všeho shodli na výhodách standardizovaného právního rámce EU při shromažďování informací z platforem a na možných výhodách řešení podobného jednotnému správnímu místu pro DPH.

2.3.4 Pokud jde o záležitost výměny informací na žádost, zaměřuje se návrh Komise na koncept předpokládaného významu. Článek 5a stanoví definici úrovně předpokládaného významu, který se použije v případě žádosti o informace, a stanoví standardní a procedurální náležitosti, které musí zapojený orgán respektovat. Žádost o informace se může vztahovat k jednomu nebo několika daňovým poplatníkům, pokud jsou jednotlivě identifikovány. Úroveň předpokládaného významu by se neměla uplatňovat v případech, kdy je žádost o informace zaslána v návaznosti na výměnu daňového rozhodnutí s přeshraničním prvkem nebo předběžného posouzení převodních cen.

2.3.5 Správce daně je před vyžádáním informací povinen vyčerpat všechny obvyklé zdroje informací, které mohl použít k získání požadovaných informací, a vyhledat všechny dostupné prostředky. Pokud však dožadující orgán čelí v takovém případě nepřiměřeným obtížím a riskuje ohrožení dosažení svých cílů, tato povinnost neplatí. Pokud dožadující orgán tuto povinnost nedodržel, může dožádaný orgán odmítnout poskytnout informace.

2.3.6 Oddíl IIa stanoví právní rámec provádění společných auditů. Společný audit je tímto definován jako správní šetření prováděné společně příslušnými orgány dvou nebo více členských států. Příslušné orgány zúčastněných členských států postupují koordinovaným způsobem v souladu s jejich právními řády za účelem přezkoumání případu spojeného s jednou nebo více osobami společného nebo doplňkového zájmu.

2.4 *Řádná daňová správa v EU i mimo ni*

2.4.1 Sdělení Evropské komise o řádné daňové správě vychází ze skutečnosti, že spravedlivé zdanění je ústředním prvkem sociálního a hospodářského modelu EU a že řádná daňová správa je základem pro spravedlivé zdanění a udržitelné příjmy k udržení tohoto modelu ([17]). Sdělení obsahuje návrhy na: i) reformu kodexu chování pro zdaňování podniků; ii) přezkum seznamu nespolupracujících zemí a území a iii) podporu řádné správy daní na mezinárodní úrovni.

([14]) Odpovědi na veřejnou konzultaci k hodnocení směrnice o správní spolupráci v oblasti daní, shrnuté v příloze 2 dokumentu *Pracovní dokument útvarů Komise „Hodnocení směrnice Rady 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS“* (SWD (2019) 328 final).

([15]) Byly vzneseny požadavky na povinnou registraci v každém členském státě. To by zvýšilo administrativní zátěž a ztížilo malým a středním podnikům rozšiřování do nových zemí a oblastí.

([16]) Návrh směrnice Rady o správní spolupráci v oblasti daní (COM(2020) 314 final).

([17]) Sdělení Řádná daňová správa v EU i mimo ni (COM(2020) 313 final).

2.4.2 Od svého vzniku v roce 1997 je kodex chování pro zdaňování podniků („kodex“) ([18]) primárním nástrojem EU pro předcházení škodlivé daňové soutěži, přičemž stanoví zásady spravedlivé daňové soutěže a k určení toho, zda je daňový režim škodlivý, či nikoli ([19]).

2.4.3 I přes úspěchy tohoto kodexu je třeba, aby byl modernizován. Povaha a forma daňové soutěže se v posledních letech podstatně změnila v důsledku globalizace, digitalizace, rostoucí úlohy nadnárodních podniků ve světové ekonomice a složitých systémů pobídek zavedených některými členskými státy.

2.4.4 Konkrétně má Komise za cíl rozšířit působnost kodexu, aby se vztahoval na všechna opatření, která představují riziko, co se týče nekalé daňové soutěže. Kromě toho by kodex měl být rovněž aktualizován tak, aby byl zajištěn náležitý přezkum co nejvíce případů velmi nízkého zdanění, a to v rámci EU i mimo ni.

2.4.5 Zásady, které jsou stanoveny v kodexu, patří mezi kritéria používaná k hodnocení třetích zemí v rámci postupu zařazování na seznam nespolupracujících daňových jurisdikcí sestavovaný EU. Komise hodlá přezkoumat zeměpisnou působnost seznamu EU a aktualizovat původní srovnávací přehled používaný k výběru nejrelevantnějších jurisdikcí k prověření.

2.4.6 V rámci úvah o zeměpisné působnosti seznamu EU budou muset být rovněž posouzena kritéria, která musejí vybrané jurisdikce splňovat. Odebrání kterékoliv jurisdikce, jež je aktuálně v působnosti seznamu EU, by mělo dopad na rovné podmínky a podrývalo by pozitivní práci, kterou již většina z těchto jurisdikcí odvedla. Mělo by se nicméně uvažovat o tom, zda by kritéria pro zařazení na seznam EU mohla být u některých jurisdikcí uplatňována cílenějším způsobem.

2.4.7 Ve svém dialogu se třetími zeměmi – a v souladu s přístupem, který EU přijala – bude Komise rovněž klást důraz na environmentální cíle a rovněž na zásadu „znečišťovatel platí“, což vyžaduje stanovení ceny negativních environmentálních externalit. Podle sdělení Komise je nedostatečně prozkoumán potenciál ekologických daní, které by mohly přispět k celosvětovému udržitelnému rozvoji a spravedlivějším společnostem v rozvojových zemích. Ke zvýšení povědomí v této oblasti by mohla přispět spolupráce mezi organizacemi občanské společnosti obecně.

2.4.8 Na základě stávajícího uplatňování právně závazné vazby mezi standardy řádné správy daní a používáním prostředků EU se Komise domnívá, že by tyto prostředky mohly být používána lépe za účelem posílení zásad řádné správy daní ([20]). V tomto ohledu Komise také naléhavě vyzývá členské státy, aby zohlednily požadavky EU ve svých vnitrostátních politikách financování a v pravidlech pro dodržování svých podpůrných bank a rozvojových agentur.

([18]) Usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, ze dne 1. prosince 1997 o kodexu chování pro zdaňování podniků (Úř. věst. C 2, 6.1.1998, s. 2).

([19]) Názor Komise na škodlivou daňovou soutěž v protikladu ke spravedlivé daňové soutěži byl v průběhu času vyjádřen různými způsoby. Při předložení návrhu směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob Komise zdůraznila, že spravedlivá daňová soutěž založená na sazbách nabízí větší transparentnost a měla by být podporována (COM(2011) 121 final, s. 4). Ve sdělení o řádné daňové správě předloženém v roce 2020 není daňová soutěž sama o sobě považována za problematickou, ale uvádí se, že musejí existovat společné zásady ohledně toho, jak členské státy používají své daňové režimy (COM(2020) 313 final, s. 3). Lze dospět k odůvodněnému závěru, že existuje dobrá daňová soutěž a škodlivá, nekalá daňová soutěž. O daňových režimech rozhodují členské státy, ale musí tak činit otevřeným a transparentním způsobem v souladu se Smlouvou a nesmí uplatňovat škodlivá a diskriminační pravidla. EU a členské státy musí zajistit dobře fungující jednotný trh s dostatečnou mírou konvergence, a to i v daňové oblasti.

([20]) Několik nástrojů financování brání tomu, aby byly podporovány projekty, jež přispívají k vyhýbání se daňovým povinnostem. Viz finanční nařízení, Evropský fond pro udržitelný rozvoj (EFSD), Evropský fond pro strategické investice (EFSI) a vnější úvěrový mandát (ELM). Sdělení Komise o nových požadavcích proti vyhýbání se daňovým povinnostem v právních předpisech EU upravujících zejména finanční a investiční operace (C(2018) 1756, 21.3.2018).

2.4.9 Komise rovněž předkládá doporučení, aby členské státy podmínily svou finanční podporu podnikům tím, že mezi těmito podniky a jurisdikcemi zařazenými na unijní seznam nespolupracujících jurisdikcí nebudou existovat vazby. Komise však dodává, že by těm podnikům, které mají významnou hospodářskou přítomnost (která se bude opírat o pracovníky, vybavení, majetek a prostory) v jurisdikcích na tomto seznamu, mohla být poskytována výjimka. Úsilí členských států musí být v této oblasti realizováno v souladu s potřebou zajistit mezinárodní daňovou spravedlnost.

3. **Obecné a konkrétní připomínky**

3.1 *Akční plán pro spravedlivé a jednoduché zdanění*

3.1.1 EHSV podporuje legislativní návrhy Komise a oceňuje jejich koordinaci s celosvětovými jednáními vedenými na úrovni OECD / inkluzivního rámce s cílem dosáhnout celosvětové dohody ([21]). Upozorňuje zejména na naléhavost dosažení dohody ohledně jednotných pravidel rozdělování zdanitelných zisků mezi státy na úrovni OECD / inkluzivního rámce v důsledku stávající rychlé digitalizace ekonomiky a nutnosti účinně bojovat proti vyhýbání se daňovým povinnostem.

3.1.2 EHSV také vítá regulační přístup, který Komise uplatňuje s cílem rozvíjet své návrhy a jehož se drží ve všech uvedených zkoumaných legislativních ustanoveních. Cílem je zlepšit obecnou účinnost systémů zdanění koncipovaných tak, aby se jednalo o systémy spravedlivé, které budou přinášet výnosy nezbytné pro uskutečňování veřejné politiky a přitom současně nabízet příležitosti, pokud jde o pracovní místa a růst.

3.1.3 EHSV souhlasí s názorem Komise, že daňové podvody a úniky jsou i nadále hrozbou pro veřejné finance, zvláště v dobách krize, jak jasně ukazuje většina nedávných odhadů, které návrhy připomínají. Podle Komise byla ztráta příjmů v EU z důvodu mezinárodních daňových úniků ze strany jednotlivců – zahrnující daň z příjmu fyzických osob, daně z kapitálových příjmů a majetkové a dědické daně – v roce 2016 odhadnuta na 46 miliard EUR. Výpadek příjmů z DPH je odhadován na přibližně 140 miliard EUR, z čehož asi 50 miliard EUR souvisí s přeshraničními podvody ([22]). Členské státy musí v zájmu řešení svého výpadku příjmů z DPH učinit významné kroky.

3.1.4 EHSV vítá snížení odhadovaného výpadku z důvodu vyhýbání se dani z příjmů právnických osob na zhruba 35 miliard EUR za rok oproti dřívějším odhadům Komise, jež činily 50–70 miliard EUR, a také Komisí popisovanou korelaci mezi tímto zlepšením a legislativním úsilím předchozí Komise zaměřeným na boj proti vyhýbání se daňovým povinnostem (více než 20 směrnic týkajících se daní za pět let) ([23]).

3.1.5 Ve snaze plně podpořit jednotlivce i podniky v dobách potíží způsobených krizí COVID-19 EHSV naléhavě vyzývá Komisi, aby dále usilovala o snížení nákladů spojených s plněním daňových povinností. Odhadované náklady velkých společností na dodržování daňových předpisů představují přibližně 2 % zaplacených daní, zatímco u malých a středních podniků tento odhad představuje přibližně 30 % zaplacených daní.

3.1.6 S ohledem na komplikovanou situaci, kterou v současné době vytváří 27 různých fiskálních systémů, a s přihlédnutím k tomu, jak taková mnohostrannost modelů komplikuje život podnikům i jednotlivcům, kteří působí přeshraničně, EHSV vyzývá členské státy, aby harmonizovaly požadavky na oznamování daní a zlepšily spolupráci správců daně. Obnovená a rozšířená činnost skupiny pro kodex chování musí zajistit odstranění škodlivých daňových opatření, jež pomůže vytvořit rovné podmínky a přispěje, spolu s legislativními reformami, k prosazování dostatečné úrovně konvergence v oblasti daní, která bude bránit nekalé daňové soutěži.

([21]) Viz stanoviska EHSV k tématům *Boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz* (Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 6), *Zdanění digitalizované ekonomiky* (Úř. věst. C 353, 18.10.2019, s. 17) a *Zdanění zisků nadnárodních společností plynoucích z digitální ekonomiky* (Úř. věst. C 367, 10.10.2018, s. 73).

([22]) Viz také: Výpadek příjmů z DPH: Země EU v roce 2018 přišly o příjmy z DPH ve výši 140 miliard EUR, přičemž v roce 2020 se tento výpadek může v důsledku koronaviru ještě zvýšit (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_1579).

([23]) Existují i jiné odhady – například Evropský parlament odhadoval ztráty z důvodu finanční trestné činnosti, daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem na 190 miliard EUR. Na základě komplexní práce OECD ve zprávě o erozi základu daně a přesouvání zisku (BEPS) – opatření č. 11 – se celkové ztráty příjmů před přijetím jakéhokoli opatření proti BEPS odhadovaly na přibližně 100–240 miliard USD neboli 0,35 % celosvětového HDP. Evropská komise odhadovala, že zhruba 50–70 miliard EUR bylo možné přičíst EU – předtím, než se členské státy dohodly na směrnicích I a II proti vyhýbání se daňovým povinnostem.

3.1.7 Uvedených 25 opatření plánovaných Komisí působí rozumně. EHSV je obecně podporuje. Většina z nich souvisí s DPH, což je vzhledem k vysokým ztrátám příjmů v této oblasti vhodné. Jsou však popsána velmi stručně a v současné chvíli je stále obtížné plně posoudit konkrétní dopad takových opatření na každodenní operabilitu evropských občanů a podniků. Členské státy musí jednat rozhodně, chtějí-li prosazovat svá vnitrostátní pravidla a zmírnit vnitrostátní problémy v oblasti DPH, a zároveň musí důsledněji spolupracovat přes hranice.

3.1.8 Velmi vítáno je přijetí jednotné registrace k DPH prostřednictvím dalšího rozšiřování systému jednoho správního místa, podobně jako v případě balíčku v oblasti elektronického obchodování. Ačkoli nejsou uvedeny žádné další podrobnosti o tom, která odvětví budou zahrnuta, lze rozšíření jednoho správního místa na články 36–39 směrnice Rady 2006/112/ES ([24]) (směrnice o DPH), které se vztahují na dodávky zboží B2C, považovat za velmi významný krok vpřed. Například rozšíření jednoho správního místa na přeshraniční dodávky zemního plynu, elektrické energie a energie na vytápění a chlazení (článek 39 směrnice o DPH) by mohlo zároveň pomoci v prohlubování energetického trhu EU a přispět k transformaci energetiky.

3.1.9 EHSV vítá návrh Evropské komise na modernizaci a harmonizaci požadavků na oznamování DPH prostřednictvím využití oznamování na základě transakcí (v reálném čase) a elektronické fakturace. Oznamování na základě transakcí správcům daně umožňuje mít kompletní přehled o různých dodavatelských řetězcích v reálném čase, což vede k lépe zaměřeným auditům a mnohem dřívějšímu odhalení podvodů a potenciálně rizikových obchodníků. Požadavky na oznamování však musí být snadno splnitelné a nesmí s sebou nést vysoké administrativní náklady nebo velké investiční výdaje, zejména pro malé a střední podniky ([25]). Obdobně by širší využití elektronické fakturace a její harmonizovaný standard mohly snížit náklady podniků na uchovávání a dodržování právních předpisů a usnadnily by boj proti podvodům s DPH.

3.1.10 EHSV také vítá přezkum toho, zda by DPH měla být vybírána z finančních služeb. Mnohým podnikům vznikají další náklady, jelikož některé firmy nebo finanční instituce nejsou plátci DPH. Kromě toho si vyňaté subjekty nemohou nárokovat odpočet DPH na vstupu, pokud vytvořená přidaná hodnota nepodléhá DPH. Jde o složitou problematiku a EHSV očekává, že bude provedeno komplexní posouzení dopadů. EHSV konstatuje, že navýšení příjmů z DPH by mělo pozitivní vliv i na rozpočet EU.

3.1.11 EHSV konstatuje, že členské státy mají možnost využívat pro potírání podvodů v oblasti DPH systém přenesené daňové povinnosti. Tato možnost se využívá k boji proti kolotočovým podvodům v oblasti DPH. EHSV požaduje, aby Komise posoudila, která metoda je pro řešení kolotočových podvodů nejúčinnější a představuje nejmenší administrativní zátěž.

3.1.12 Správci daně se spoléhají na to, že jim daňoví poplatníci poskytnou pravdivé informace, a v některých státech byly na podporu tohoto partnerství zavedeny mechanismy „spolupráce pro dodržování předpisů“ (angl. „cooperative compliance“). Bohužel tyto mechanismy v současné chvíli fungují pouze na vnitrostátní úrovni. V této souvislosti EHSV podporuje iniciativu Komise týkající se zavedení „rámce spolupráce EU pro dodržování předpisů“, založeného na větší důvěře a spolupráci mezi různými správci daně za účelem řešení přeshraničních daňových záležitostí týkajících se právnických osob. Je důležité, aby v tomto rámci bylo malým a středním podnikům poskytováno stejné zacházení jako větším podnikům.

3.1.13 Stále však není jasné, jak bude tento rámec spolupráce EU pro dodržování předpisů fungovat v praxi, a EHSV napjatě očekává vyhodnocení vývoje v této oblasti a rád během procesu vypracovávání a provádění poskytne svůj konstruktivní příspěvek.

3.1.14 V rámci prvního vyhodnocení se jako užitečná a pozitivní novinka jeví Komisí plánovaný preventivní dialog, který má řešit přeshraniční daňové spory, a to i vzhledem k tomu, že takový krok dlouhodobě požadovala podnikatelská sféra. Velmi žádoucí by byl harmonizovaný přístup několika členských států, i když je teprve třeba posoudit, jak může být takový přístup konkrétně proveden, počínaje stávajícím nestejnorodým regulatorním scénářem ([26]).

([24]) Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).

([25]) Existuje mnoho dobrých příkladů toho, jak země snížily svůj výpadek příjmů z DPH. Jako jeden z nich se uvádí reforma v Estonsku, jež byla provedena v roce 2014.

([26]) Viz stanovisko EHSV *Zlepšení mechanismů řešení sporů týkajících se dvojího zdanění* (Úř. věst. C 173, 31.5.2017, s. 29).

3.1.15 Otázka vrácení daně je klíčová vždy – a zejména v dobách krize, jako je ta stávající, která s sebou přináší velké riziko, co se týče nedostatečné likvidity pro jednotlivce i podniky. Během pandemie COVID-19 několik zemí obecně zvýšilo tempo vyplácení vratek DPH a vracení daní obecně s cílem zajistit, aby podniky měly dostatek hotovosti pro boj s nebývalými a narušujícími okolnostmi ovlivňujícími hospodářskou situaci.

3.1.16 S ohledem na to, že některé podniky již trpí problémy s likviditou, faktury mohou být uhrazeny se zpožděním, nebo nakonec nemusí být uhrazeny vůbec. Tento stav vede k tomu, že podniky, které ve svých fakturách účtovaly DPH, musí v příslušném období přiznání k DPH odvést náležitou částku správcům daně, avšak samy DPH neobdržely (takzvaný „nedobytný dluh“). S ohledem na to by EHSV rovněž chtěl vyzvat Evropskou komisi, aby posoudila, jak by bylo možné zavést jednodušší a harmonizovanější mechanismus odpuštění nedobytných dluhů v souvislosti s DPH. Tento mechanismus by měl zajistit, aby DPH, kterou podniky nebyly schopny vybrat od svých zákazníků, ale již ji odvedly správcům daně, mohly tyto podniky od správců daně požadovat rychle a včasně zpět.

3.1.17 EHSV naléhavě vyzývá vnitrostátní správce daně, aby pokračovali v takovém rychlém vyřizování vrácení daně, a to pokud jde o přímé i nepřímé daně, a směřovali tak k harmonizovanému správnímu přístupu napříč Evropou, přičemž konstatuje, že společný systém v oblasti srážkové daně v případě přeshraničních portfoliových investic by byl prvním krokem vpřed.

3.1.18 Daňové podvody, daňové úniky a související trestné činy jsou stíhány soudy členských států podle velmi rozmanité trestněprávní úpravy. Tyto daňové trestné činy nicméně mají v mnoha případech nadnárodní rozměr. Výbor se domnívá, že je třeba tuto skutečnost a strukturu sankcí zohlednit, zejména v případě společných auditů mezi členskými státy. Mělo by být provedeno posouzení dopadů různých sankcí mezi jednotlivými členskými státy.

3.1.19 EHSV vítá iniciativu Komise, pokud jde o doporučení ohledně práv daňového poplatníka na jednotném trhu. Pokud by členským státům byl nabídnut přehled osvědčených postupů v oblasti daní, co se týče zjednodušení a digitalizace, mohlo by to přispět k urovnanějším vztahům mezi daňovými poplatníky a správci daně v celé EU, k posílení informovanosti občanů o daňových povinnostech a ke zlepšení výběru příjmů. EHSV to považuje za dobrý příklad iniciativy „měkkého“ práva.

3.2 *Správní spolupráce mezi správci daně*

3.2.1 EHSV podporuje rozhodnutí Komise provést legislativní zásah zaměřený na posílení spolupráce mezi správci daně a větší harmonizaci procedurálních předpisů na celém vnitřním trhu.

3.2.2 Návrh je nepochybně zcela v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 SFEU, neboť předpokládá zásah evropského zákonodárce, který má řešit otázky, které nemohou být uspokojivě regulovány na úrovni členských států.

3.2.3 EHSV podporuje záměr posílit pravomoci sítě Eurofisc tak, aby se stala referenčním střediskem pro přeshraniční daňové trestné činy.

3.2.4 Uplatňování stávajících ustanovení směrnice ukázalo, že mezi členskými státy panují značné rozdíly, přičemž některé členské státy jsou ochotny beze zbytku spolupracovat a vyměňovat si informace, zatímco jiné uplatňují restriktivní přístup, nebo dokonce výměnu informací odmítají.

3.2.5 EHSV také podporuje snahu zvýšit transparentnost digitálních platforem, tak aby se zabránilo nejednotným prohlášením o příjmech, která představují vysoké riziko z hlediska daňových úniků. Ačkoli několik členských států uložilo ve svých vnitrostátních právních řádech povinnost oznamování, zkušenosti ukazují, že vnitrostátní předpisy proti daňovým únikům nejsou vždy být plně účinné, zejména pokud jsou cílové činnosti prováděny přes hranice. Právní jistotu a jasnost lze tudíž zajistit prostřednictvím jednotného souboru požadavků na oznamování a daňových formulářů platných pro všechny členské státy.

3.2.6 EHSV rovněž vítá proporcionalitu návrhu Komise, pokud se jedná o procedurální spolupráci vnitrostátních správců daně, neboť předložené změny podle všeho nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle účinnější výměny informací a lepší správní spolupráce.

3.2.7 Systém sankcí pro provozovatele platformy, kteří nedodržují své oznamovací povinnosti, podle článku 25a návrhu směrnice o správní spolupráci (DAC 7) – třebaže toto je v pravomoci států – se musí ve všech státech uplatnit co nejvíce jednotným způsobem, má-li být zajištěna jeho účinnost.

3.2.8 Vzhledem k tomu, že zjištěná narušení týkající se provozovatelů platforem ve fungování vnitřního trhu obvykle překračují hranice jednoho členského státu, společná pravidla EU představují minimální zásah potřebný k efektivnímu řešení problémů. V souladu s výše uvedeným vyzývá EHSV Komisi, aby dále rozvíjela svou úlohu a spolupráci v rámci OECD v otázce digitalizace ekonomik s cílem dosáhnout společného mezinárodního přístupu správců daně k řešení celosvětových problémů.

3.2.9 Ustanovení článku 12a odst. 6 stanoví, že společný audit se provádí v souladu s procesními dohodami platnými v členském státě, v němž se provádí činnosti příslušného auditu. Důkazy shromážděné během společného auditu by měly vzájemně uznávat všechny příslušné orgány zúčastněných členských států.

3.2.10 EHSV zdůrazňuje, že společné audity, které jsou v zásadě užitečným a velmi účinným nástrojem, by měly být prováděny při dodržení základních práv daňových poplatníků a důsledném dodržování zásad Listiny základních práv Evropské unie ([27]), pokud se jedná o práva na obhajobu a předvídatelnost procesních i hmotných pravidel, která se jich týkají, a o postup správců daně pověřených stíháním při shromažďování důkazů pro možné sankce.

3.2.11 Zejména by soubor datových prvků, které mají být vyměňovány a předávány správcům daně, měl být v souladu s povinnostmi podle GDPR ([28]) definován konkrétně tak, aby zachycoval pouze minimální údaje nezbytné k odhalování nedostatečného oznamování nebo neoznamování, a tyto povinnosti by měly být vykládány a uplatňovány důsledně. Jakýkoli možný negativní dopad na osobní údaje by měl být minimalizován vhodnými opatřeními v oblasti IT a procedurálními opatřeními, přičemž bude zvláštní pozornost věnována tomu, jak jsou tyto údaje shromažďovány, zpracovávány a následně uchovávány.

3.2.12 EHSV zdůrazňuje, že v souladu s předpisy GDPR musí být využívání požadavků skupiny náležitě odůvodněno a musí probíhat obezřetně tak, aby nedocházelo k porušování práv fyzických a právnických osob a k pokusům o shromáždění informací (angl. „fishing expeditions“).

3.2.13 EHSV vyzývá Komisi, aby i nadále vyhodnocovala účinnost předchozích směrnic o správní spolupráci ([29]).

3.3 *Řádná daňová správa v EU i mimo ni*

3.3.1 EHSV souhlasí s přístupem Komise, že řádná daňová správa – základ spravedlivého zdanění – vyžaduje daňovou transparentnost prostřednictvím výměny informací mezi správci daně, bránění nekalé daňové soutěži, neexistenci škodlivých daňových opatření a uplatňování mezinárodně dohodnutých pravidel. Souhlasí rovněž s Evropským parlamentem, že by EU měla podniknout rozhodné kroky k řešení problému škodlivé daňové soutěže a agresivního daňového plánování, zejména v daňových rájích.

3.3.2 EHSV podporuje iniciativu Komise v otázce přezkumu kodexu chování a oceňuje skutečnost, že návrh Komise náležitě zohledňuje práci OECD a význam přijetí mezinárodně dohodnutých norem, zejména pokud se jedná o globální zásady směřující k minimální účinné sazbě daně z příjmů právnických osob.

3.3.3 EHSV se domnívá, že informace o výsledku a úspěších kodexu chování by měly být aktualizovány pravidelněji a měly by být veřejně přístupné občanské společnosti v souladu s cílem Komise, aby konkrétní činnost v souvislosti s kodexem i její výsledky byly transparentnější.

([27]) Viz Listina základních práv Evropské unie (Úř. věst. C 202, 7.6.2016, s. 389).

([28]) Pracovní dokument útvarů Komise „Hodnocení směrnice Rady 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS“ (SWD(2019) 328 final) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

([29]) SWD(2019) 327 final.

3.3.4 Přístup Komise uznává, že daňová soutěž není sama o sobě problémem ([30]). Zároveň však Komise a Evropský parlament při mnoha příležitostech vyjádřily znepokojení ohledně existence nekalé daňové soutěže – která podporuje vyhýbání se daňovým povinnostem – v EU. Výbor se domnívá, že na odstranění tohoto závažného problému je zapotřebí tvrdě pracovat. Nedávno přijal stanovisko ([31]), v němž navrhuje podpořit evropský pakt pro účinný boj proti daňovým podvodům a daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz. EHSV vyzval Evropskou komisi, aby podnítila vznik politické iniciativy, do které by se zapojily vlády a ostatní evropské instituce v zájmu dosažení tohoto cíle a která by podporovala potřebnou shodu a umožnila zapojení občanské společnosti. Spolupráce mezi členskými státy by měla být hlavním pilířem paktu.

3.3.5 Rozšíření působnosti kodexu chování v EU tak, aby se vztahoval i na další opatření, která mají dopad na spravedlivou daňovou soutěž, je dalším regulatorním rozhodnutím, které EHSV podporuje. Aktualizace, která by zajistila, aby režimy vedoucí k velmi malému nebo žádnému zdanění v EU nebo mimo ni byly prověřeny, již měla proběhnout dávno. Nicméně kodex je nezávazný nástroj, který se musí zabývat těmi otázkami, které evropská právní úprava nereguluje.

3.3.6 Komise uvádí, že je zároveň zapotřebí vyjasnit vůči třetím zemím postup zařazování na seznam a zvýšit tak transparentnost ohledně toho, proč je jurisdikce na seznam zařazena, či nikoli. Vhodná by byla posílená harmonizace norem přijatých členskými státy EU a lepší koordinace mezi vnitrostátními seznamy a seznamem EU, neboť EU a několik členských států využívají odlišné normy, což může vyvolávat zmatek.

3.3.7 Komise rovněž posuzuje takzvanou černou listinu daňových rájů, která vznikla v roce 2017, a již prověřila stovky škodlivých režimů po celém světě, přičemž mnohé zde zapsané jurisdikce se zavázaly Radě, že budou výhrady týkající se nekalé daňové soutěže a omezené transparentnosti řešit. EHSV přijímá stanovisko Komise, že je na čase revidovat zařazování na seznam a zabývat se tím, jak by mohlo být účinnější a spravedlivější, a to s přihlédnutím k novým výzvám globální digitalizované ekonomiky. EHSV také podporuje kritérium Komise, aby konkrétní jurisdikce s nízkou kapacitou a nízkým rizikem měly v případě, že jsou nebo by mohly být zařazeny na seznam, možnost v přiměřené lhůtě své standardy řádné daňové správy a transparentnosti zlepšit.

V Bruselu dne 24. února 2021.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Christa SCHWENG

([30]) Je zřejmé, že Komise stejně jako OECD rozlišuje mezi dobrou, transparentní daňovou soutěží a škodlivou, nekalou daňovou soutěží.

([31]) Viz stanovisko EHSV k tématu *Boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz* (Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 6).